

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 22/07/2024

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 194

Hòa Thượng chỉ dạy việc cần thiết phải niệm Phật là do chúng sanh thời hiện đại, tạp niệm vọng tưởng quá nhiều nên nếu không niệm Phật thì sẽ chỉ biết niệm vọng tưởng. Có người nói họ không cần niệm Phật, họ chỉ ngồi thiền, vậy thiền là gì? Trạng thái Thiền định là trong không khởi vọng niệm, ngoài không dính mắc “*năm dục sáu trần*”.

Hiện tại, chúng ta đang niệm Phật đây mà vẫn còn phải đối trị với vọng tưởng, xuất hiện như đang chiếu phim 3D với đầy đủ âm thanh, ánh sáng và màu sắc. Hòa Thượng khuyên chúng ta dùng câu “*A Di Đà Phật*” thay thế vọng niệm, tịnh hóa tâm ô nhiễm của mình. Phật, Bồ tát có đầy đủ năng lực trí tuệ và vẻ đẹp là do tâm các Ngài thanh tịnh.

Mỗi chúng ta cũng có đầy đủ năng lực, trí tuệ của Như Lai cùng 32 tướng tốt, 80 vẻ đẹp nhưng chúng ta ngày ngày chìm trong vọng tưởng, hễ làm việc gì là dính mắc, nên Hòa Thượng thường nói chúng ta có ân đức, công đức gì so với Phật Bồ Tát và người xưa. Trong khi đó, khi làm được một chút việc thì chúng ta đã nghĩ mình có nhiều công đức, phước đức và công trạng. Điểm này chính là chướng ngại chúng ta.

Vừa qua chúng ta đọc lời di chúc sau cùng của Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng mà thấy quá tuyệt vời đó là không lấy đất của dân để làm lăng mộ. Quả thật khi sống, Bác đã quên mình vì người thì khi mất đi cũng vẫn nghĩ đến người. Bà Hứa Triết cả đời phục vụ người khác, trước khi mất bà nói không được thông báo cho ai để khỏi phải tốn giấy mực, một tháng sau báo chí mới được biết. Con người mang bao công trạng cho quốc gia, làm cho cả thế giới nể phục, vậy mà trong tâm hoàn toàn trống rỗng. Chúng ta mới làm ra một chút việc thì đã tự cho mình có công trạng, vậy thì làm sao chúng ta hiển thị được đức tướng của chính mình.

Hòa Thượng nói người học khí công thường nhìn vào thần sắc của người khác thì biết ngay người đó có tu dưỡng hay không? Có khỏe mạnh hay không? Thần sắc tươi nhuận là người có sức khỏe. Trong tâm thanh tịnh không có nhiễm ô nên thần thái sẽ rất tự tại. “*Trong tâm không có ô nhiễm thì nhìn thấy thân trong suốt và nếu có tham sân si thì thân có chướng ngại,*” Hòa Thượng nói.

Chúng ta không cần nhìn vào người khác mà nhìn vào chính mình, kiểm soát lại mình để biết được “*tham sân si*” có khởi không, vừa khởi thì liền khắc chế nó. Người

có khắc chế và không khắc chế sẽ khác nhau. Hòa Thượng tiếp lợi: “*Người chân thật học Phật, thì người đó nhất định tâm sẽ thanh tịnh.*”

Có người trước khi học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền thì còn có chuẩn mực, tâm thanh tịnh, sau khi học Phật học chuẩn mực Thánh Hiền thì tâm nhiễm ô và không còn chuẩn mực. Đây chính là tập khí của chúng sanh, khi không có thân phận, địa vị thì thôi đến khi có thân phận, địa vị thì liền ô nhiễm, đưa thân phận mình lên cao. Chúng ta biết điều này để tránh.

Người xưa từng nói: “*Càng cao danh vọng càng dài gian nan*” hay “*Thuyền to thì sóng lớn*”. Chúng ta ở mỗi địa vị, thân phận trong xã hội, chúng ta càng phải bình tâm, càng thấy mình không có thân phận thì mới là đáng vui. Lúc mình không có gì thì mình dễ dàng nói xả bỏ “*danh vọng lợi dưỡng*”, đến khi mình có chút gì đó thì thứ gì cũng bị dính mắc, càng lúc càng chấp trước. Cũng vậy, con người lúc mới tu thì còn có đạo tâm, tu một thời gian có được thân phận địa vị thì mất luôn đạo tâm. Đáng tiếc là không ai nhắc nhở người đó.

Hòa Thượng nhắc nhở chúng ta học Phật chân chính thì tâm thanh tịnh, cho nên, người giả học Phật (học bề ngoài) thì tâm không thanh tịnh. Ngài từng nói: “*Quân tử thấy lợi không màng, thấy khó thì dấn thân vào*”. Đó mới là người quân tử, còn người chân thật học Phật thì phải triệt để buông xả.

Thực tế, có người học Phật đi mua danh vọng, địa vị. Đến khi xã hội, cộng đồng mạng phanh phui ra thì họ đã làm đổ vỡ đi hình tượng của người học Phật. Khi Hòa Thượng còn trẻ, Ngài được người Nhật Bản tặng một suất học bổng tiến sỹ nhưng Ngài từ chối. Vài chục năm sau, Ngài được một trường Đại học danh tiếng ở Úc tặng bằng tiến sỹ vì những công trình bài giảng đồ sộ của Ngài như Bộ Kinh Vô Lượng Thọ giảng 14 lần, Tịnh Độ Đại Kinh Khoa Chú v.v... nhưng Ngài cũng từ chối: “*Người xuất gia như chúng tôi đây có cần bằng tiến sỹ không?*”

Người xuất gia rời bỏ danh vọng địa vị thì đâu cần đến bằng cấp. Tuy nhiên, để có thể đại diện cho trường Đại học này tại diễn đàn Liên Hợp Quốc đưa ra tham luận về đề tài hòa bình thế giới thì phải là người có tư cách giáo sư cho nên Ngài nhận lời. Ngài khẳng định nếu vì chúng sanh, vì thế giới Ngài sẽ nhận bằng tiến sỹ. Thân phận tiến sỹ của Ngài là vì chúng sanh mà nhận.

Người chân thật tu hành là xả bỏ hết “*danh vọng lợi dưỡng*”, nếu có “*danh vọng lợi dưỡng*” thì chỉ vì lợi ích chúng sanh mà có. Có lần tôi sang Cư sĩ Lâm, Xinh-ga-po, tôi đi trong thang máy cùng các phật tử Việt Nam, tôi nghe nói phật tử Việt Nam không trật tự, không lễ phép, không có quy củ nên tôi thốt lên rằng: “*Chúng ta phải cẩn trọng vì chúng ta sang đây là mang hình ảnh của người Phật tử Việt Nam*”. Tôi nói xong thì mọi người nhìn tôi ngạc nhiên nên tôi đành lòng phải nói ra thân phận của mình. Từ hôm đó, tôi liên tục có những buổi chia sẻ với Phật tử Việt Nam tại đây.

Chúng ta không phải không cần danh vọng địa vị. Chúng ta vẫn cần nhưng cần để phục vụ chúng sanh chứ không tư lợi bản thân. Thực tế thì đã có những người tu không chân chính nên càng lúc hình ảnh của Phật pháp, của Thánh Hiền đang mai một trong mắt con người. Chỉ cần chúng ta làm đúng thì đã xây dựng được hình tượng của Phật, của Thánh Hiền tại thế gian. Hòa Thượng nói: *“Bố thí pháp thời hiện đại không phải in ra nhiều sách mà là làm ra hình tượng của người học Phật”*. Con người nhìn vào hình tượng của người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền mà người ta muốn học tập và làm theo.

Mọi người đi trại hè ở Bắc Giang đã nói rằng họ đi trại hè vừa có thể giúp ích chúng sanh lại vừa có thể niệm Phật. Họ làm việc rất mệt nhọc nhưng Phật hiệu không gián đoạn. Đây là những người trước đây từng là chuyên gia niệm Phật lay Phật, vậy mà bây giờ họ có thể tham gia các trại hè. Họ nói *“Thân làm mọi việc theo sự phân công nhưng tâm không rời Phật hiệu.”* Đây chính là công phu chân thực.

Chúng ta làm việc lợi ích chúng sanh nhưng tâm chìm trong ảo danh ảo vọng là sai rồi. Hãy làm đúng như câu Hòa Thượng chỉ dạy: *“Việc tốt cần làm nên làm, không công, không đức”* thì mọi việc chúng ta làm đều là công đức, giúp chúng ta vượt thoát sinh tử. Đến nơi đâu cũng là nghe lời làm theo hết vai trò bổn phận của mình còn trong tâm vẫn là Phật hiệu không gián đoạn. Việc này không dễ đâu. Hãy tự quán sát xem mình có bị dính mắc không. Nếu dính mắc thì việc chúng ta đang làm chỉ là phước nhỏ.

Tôi dần dần sẽ bớt tham dự các sự kiện không phải vì vô tâm, vô trách nhiệm mà đó là cách tránh duyên. Tuy vậy, ngay cả khi quan tâm cũng không phải là phan duyên bởi việc gì cần quan tâm thì tôi quan tâm nhưng không để bụng. Điều là thấy thì nhắc nhở mà không dính mắc trong lòng. Một ngày chúng ta tiếp xúc bao nhiêu con người, bao nhiêu cảnh duyên mà chúng ta cứ chất chứa trong lòng thì làm sao có sự an tịnh. Tâm an tịnh thì không thể dính vào *“danh vọng lợi dưỡng”*, kể cả khi chúng ta được tặng *“danh vọng lợi dưỡng”* thì chúng ta còn không cần, nên càng không có chuyện đi cầu xin.

Hòa Thượng nói: *“Tu hành thì mỗi ngày phải thanh tịnh hơn. Cũng giống như trên đề kinh Vô Lượng Thọ đã nói tâm bình đẳng, tâm thanh tịnh, tâm chánh giác. Nếu người học Phật muốn đạt đến mục tiêu này thì phải chân thật nhìn được thấu, chân thật buông được xuống và chân thật tùy duyên. Nhìn thấu là học vấn, buông xả là công phu. Có thể triệt để buông xả thì thành Phật Bồ Tát rồi. Giai vị của Phật Bồ Tát chính là từ nhìn thấu, buông xả được bao nhiêu?”*

Nếu chúng ta làm mà không buông xả, lại dính mắc thì không nên làm. Người xưa dạy: *“Nhiều việc không bằng ít việc, ít việc không bằng không việc gì!”* tức là người xưa dạy chúng ta không dính mắc chứ không phải là không làm nữa. Nếu chúng ta hiểu sai đi và quyết định là không làm nữa thì tâm Bồ Đề bị thui chột. Mình không làm thì ai

làm việc tiếp độ chúng sanh? Mạng mạch của Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền ai là người tiếp nối? Truyền thống của dân tộc, ai là người phát triển?

Buông xả được triệt để thì thành Phật, ít hơn là Bồ Tát còn dính mắc thì chỉ là phàm phu. Hòa Thượng nói: **“Bồ Tát Đẳng giác vẫn còn một phẩm vô minh, vẫn còn một phần chưa buông xả cho nên nhất định phải buông xả, tùy duyên thì mới được đại tự tại.”** Có lần Hòa Thượng nói chúng ta học Phật không gì khác hơn là để nhìn thấu, buông xả. Muốn buông xả được thì phải nhìn thấu. Mọi thứ chấp trước, dính mắc trong chúng ta là do chúng ta chưa hiểu thấu. Nếu chúng ta hiểu thấu thì thật sự buông xả được, khi đó sẽ đạt đại tự tại.

Hòa Thượng nói Ngài đến trần gian như một lữ khách và khi ra đi như một lữ khách. Đó là một tấm gương cho chúng ta thấy khi chúng ta đến một nơi nào đó, xong việc thì ra về không lưu lại ấn tượng gì. Giống như khi chúng ta đến lưu trú ở khách sạn của người ta, xong việc thì chúng ta ra về mà không bận tâm đến việc phải tu sửa khách sạn khi có hư hỏng bởi việc đó là của người chủ, còn chúng ta chỉ là khách. Chúng ta đến thế gian phải biết vai trò bổn phận của mình, khi hoàn thành vai trò bổn phận rồi thì mới tự tại ra đi.

Bác Tổng Bí Thư rất bận, trăm công nghìn việc nhưng bác thật tự tại. Trước khi đi bệnh viện, bác còn về nhà thờ Tổ để thắp hương tổ tiên như thể bác đã linh cảm được điều gì đó. Bác hoàn toàn tự tại, không dính mắc trong tâm, danh vọng địa vị, chức quyền. Những gì cần giao phó, bác giao phó một cách minh tường và khi ra đi thì bác ra đi tự tại. Trên ngực áo không có một tấm huân chương nhưng sau lớp áo này là một trái tim lo cho dân lo cho nước.

Mỗi chúng ta đều có thể làm được như Bác nhưng do vì dính mắc, không nhìn thấu, không thể buông xả nên không thể làm được. Học Phật pháp là để giải thoát mọi chướng ngại, ưu phiền dính mắc và chúng ta biết đến Phật pháp là điều quan trọng nhất cuộc đời này, vậy tại sao chúng ta học Phật nhiều năm mà vẫn ưu phiền, dính mắc, không giải thoát? Thế mới biết tập khí xấu ác của chúng ta quá sâu dày! Đây là một việc hệ trọng, chúng ta không thể xem thường. Nếu không làm tốt thì chúng ta vẫn phải rơi vào sanh tử luân hồi, đời này may được làm người trọn vẹn nếu không khéo thì đời sau chúng ta không thể có thân người trọn vẹn hoặc có thân người nhưng chưa chắc gặp Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền.

Hòa Thượng Hải Hiền là tấm gương cho thấy khi người ta không cho niệm Phật thì Ngài niệm trong tâm không gián đoạn, người ta không cho ăn chay thì ăn rau trong đĩa thịt. Như Ngài Lục Tổ Huệ Năng, 15 năm ở cùng đám thợ săn, ăn rau trong đĩa thịt mà lòng vẫn kiên định, không thay đổi. Cho nên chúng ta tu hành chính là khắc chế tập khí phiền não của mình.

Việc lớn nhất hằng ngày của chúng ta là quán sát tập khí xấu ác của mình, không để chúng lớn lên mà phải làm sao cho chúng nhỏ dần, như thế chúng sanh sẽ ngày càng được lợi ích hơn. Người tham lam, chắt chứa tiền của, tiền nhàn rỗi quá nhiều mà có thể đến vùng sâu vùng xa mới thấy con người nghèo khổ đến đâu. Khi con người không còn lòng vị kỷ thì lòng vị tha sẽ lớn mạnh./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!